

PATIËNTEN INFORMATIE

Suprapubische katheter

Blaas- of buikkatheter

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

Met deze folder wil het Maasstad Ziekenhuis u informeren over de suprapubische katheter (blaaskatheter). Het is belangrijk dat u deze informatie goed doorleest.

Suprapubische katheter (SPC)

Een suprapubische katheter is een dunne slang die door de buikwand naar de blaas gaat, een andere naam is blaas- of buikkatheter. Om te voorkomen dat de SPC uit de blaas glijdt, zit er aan het uiteinde een ballon. Deze ballon is leeg bij het inbrengen (en verwijderen) en vullen we met steriel water als deze in de blaas ligt. Met de SPC kunt u uw dagelijkse activiteiten gewoon blijven doen. Ook sporten is mogelijk.

Vorbereiding

Voor de ingreep mag u gewoon eten en drinken (niet nuchter). Na de ingreep blijft u een aantal uren in het ziekenhuis op de dagbehandeling en mag u weer naar huis. De blaas moet gevuld zijn met urine.

Let op Als u bloedverdunnende middelen gebruikt moet u hier, in overleg met uw behandelend arts, een aantal dagen van tevoren mee stoppen.

De ingreep

Na het desinfecteren van de buikwandhuid wordt de huid verdoofd met een injectie. Vervolgens maakt de arts op de plek van de verdoofde huid een klein sneetje. Hierna wordt met een dikkere naald de blaas aangeprikt, dit kan drukkend aanvoelen.

In deze naald zit de katheter. Na plaatsn van de naald kan de katheter door deze buis direct in de blaas worden geplaatst. De naald wordt verwijderd en de ballon van de katheter wordt opgeblazen en gevuld met steriel water om te voorkomen dat deze uit de blaas glijdt.

De katheter wordt soms ook met een hechting vastgezet, deze wordt na 14 dagen verwijderd. Het wondje bij de suprapubische katheter wordt bedekt met een steriel gaas.

De ingreep duurt ongeveer 15 minuten.

Na de ingreep

Na de ingreep blijft u even op de dagbehandeling, hierna mag u naar huis. Wij adviseren u om voor begeleiding en vervoer te zorgen en niet zelf een voertuig besturen. U moet veel drinken: minimaal 2,5 liter vocht per dag.

Mogelijke complicaties

Bij iedere ingreep kunnen complicaties voorkomen. Gelukkig gebeurt het niet vaak, maar het is belangrijk dat u er van op de hoogte bent. De complicaties kunnen zijn:

- Bloedverlies bij de urine door het plaatsen van de buikkatheter.
Dan is het noodzakelijk de blaas goed te spoelen door extra veel te drinken.
- Beschadiging van de omliggende weefsels zoals een bloedvat of de darm. Het risico wordt kleiner als de blaas goed gevuld kan worden voor de plaatsing.

Als u langere tijd een katheter heeft kunnen er ook complicaties optreden, zoals het lekken van urine langs de katheter, verstopping van de katheter, uitvallen van de katheter en blaaskrampen.

Let op

- Wanneer de katheter is uitgevallen moet er zo snel mogelijk een nieuwe katheter ingebracht worden, voordat het gaatje zich gesloten heeft (dit kan zeer snel zijn). Neem direct contact op met het ziekenhuis.

- Een verstopte katheter (die met spoelen niet meer open gaat) moet verwisseld worden.
- Blaaskrampen zijn vaak een gevolg van irritatie door de katheter. Dit kan behandeld worden met medicatie die de blaas laten ontspannen.

Adviezen voor thuis

De insteekopening van de katheter moet iedere dag schoongemaakt worden met water zonder zeep en daarna afgedekt worden met een gaas (splitgaas). Bij een ontsteking (herkenbaar aan een rode warme huid rond de katheter) kan betadine jodiumzalf op het gaas aangebracht worden.

Op de katheter kan een urinezakje worden aangesloten dat op het been vastgezet wordt met behulp van speciale beenbandjes. 's Nachts kan het beste een grotere urinezak aangesloten worden. Deze kunt u met behulp van een rekje aan de zijkant van uw bed bevestigen. Beide zakjes kunt u legen in het toilet met het kraantje onder aan het zakje.

Om infectie te voorkomen moet u voor het aansluiten en verwisselen van de katheterzakken uw handen te wassen.

Controleer altijd, voordat u de zak aansluit, of het kraantje dicht is. Let ook op of de slang soepel verloopt en er geen 'knik' in het systeem ontstaat, de urine moet goed af kunnen lopen. Het is belangrijk dat de nachtzak altijd lager hangt dan het niveau van de blaas en dat het kraantje niet op de grond hangt. U vermindert zo de kans op infecties.

Het aansluiten van been- of nachtzak

- Sluit het kraantje van de katheterzak.
- Bij gebruik van beenbandjes, deze door de daarvoor bestemde openingen van de beenzak sluiten.
- Het beschermdopje van de katheterzak verwijderen.

- Katheter aan het uiteinde tussen duim en wijsvinger dichtknijpen om te voorkomen dat er urine uit de katheter loopt.
- Sluit been- of nachtzak aan.
- Bevestig de nachtzak aan de ophangbeugel aan het bed of doe de beenbandjes stevig om uw bovenbeen.

Reinigen van been- en nachtzakken (met aftapkraan)

U kunt de beenzakken en de nachtzakken 7 dagen gebruiken. Om te voorkomen dat er infecties ontstaan moeten zowel been- als nachtzak iedere dag gespoeld worden. U doet dit op de volgende manier:

- Bij het afkoppelen van de zak laat u de urine in het toilet stromen.
- Zet de aftapkraan dicht.
- Eventueel de zak omspoelen met koud leidingwater en de zak laten leeglopen.
- Sluit de aftapkraan weer.

Het gebruik van een katheterstopje / katheterventiel

Dit kan alleen in overleg met uw uroloog. Er bestaan katheterstopjes zonder en katheterstopjes met een aftapkraantje.

Bij gebruik van een katheterstopje moet de blaas minimaal elke vier uur (of wanneer u aandrang voelt) worden geleegd op het toilet. Wanneer u een urineopvangzak heeft, kunt u een katheterstopje gebruiken voor het tijdelijk afsluiten van de katheter. Bijvoorbeeld wanneer u onder de douche of in bad wilt gaan. Hierbij ontkoppelt u de katheter van de opvangzak en plaatst het katheterstopje op het uiteinde van de katheter.

Wanneer u het katheterstopje hergebruikt, is het verstandig dit eerst goed schoon te maken met een gaasje, gedrenkt in alcohol (70%).

Verwisselen van de katheter

De verwisseling moet om de 10 á 12 weken (afhankelijk van welk soort katheter) plaatsvinden onder schone omstandigheden. Meteen nadat de oude katheter is verwijderd, moet de nieuwe worden ingebracht omdat het katheterkanaal vrij snel kan sluiten. Als er veel steenaanslag op de katheter zit of als de katheter regelmatig verstopt zit kan de verwisseling soms beter vervroegd worden.

Het verwisselen van de katheter gebeurt de eerste keer op de polikliniek Urologie en daarna kan het door een wijkverpleegkundige gedaan worden. Bij moeilijke katheterwisselingen vindt het op de polikliniek plaats, dit gebeurt altijd in overleg met uw uroloog.

Spoelen van de blaas

Als de blaas gespoeld moet worden gebeurt dit in overleg met de verpleegkundige van de polikliniek Urologie. Reden kan zijn neerslag, slijm, gruis en soms ook steenvorming door afgestoten blaaswandlijmvlies. Om dit te voorkomen is het belangrijk om veel te drinken (minimaal 2,5 liter per 24 uur).

Vragen

Als u nog vragen heeft, stel deze dan gerust aan uw behandelend arts of verpleegkundige. De polikliniek Urologie is van maandag t/m vrijdag tussen 08.30-12.00 uur en tussen 13.00-17.00 uur te bereiken via (010) 291 22 65.

Vanaf 17.00 uur, in het weekend en op feestdagen kunt u contact opnemen met uw huisarts of de Spoedeisende Hulp via (010) 291 35 99.

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

